

Hus f. Eks. ligger lige ned til Kysten, idet der kun er en smal Strækning udenfor Haven, og ligeledes hvor det drejer sig om smaa Skove, vil de Ulemper, som følger af de foreslaaede Servitutter, blive mange Gange føleligere, end hvor der er Tale om store Ejendomme og store Strækninger, og Føleligheden bliver mangedoblet, jo nærmere man er ved en By, men retsligt kan der selvsagt ikke gøres Forskel.

Ude paa Sydvestspidsen af Sjælland, hvor Store Bælt og Smaalandsøhavet løber sammen, paa Stignæs, lige overfor Agerød og Omø, ejer Godsejer Castenschiold til Borreby en Skov paa 120 Tdr. Land. Den ligger lige ud til Vandet, der er privat Vej igennem hele Skoven, og Skoven er fredet efter Forordningen af 1805. Med Naturfredningsnævnet er der sluttet en Overenskomst om, at hele den Del af Skoven, som ligger til venstre for Vejen til Kysten, skal staa aaben for Almenheden; der har Almenheden Lov til at opholde sig, til at spise og til at ligge og dase hele Dagen igennem, og den har endvidere Lov til at færdes hele Kysten rundt undtagen paa 200 Alen, hvor Godsejer Castenschiold har bygget et Badehus til sig og sine og forbeholdt sig Eneadgang paa denne Strækning og fra denne Strækning ind i Skoven til det Areal, som ligger paa den anden Side af Vejen. Hvis nu imidlertid Servitutforlaget skulde gaa igennem, vil Almenheden faa Ret til at færdes paa hele Stranden og i hele Skoven, medmindre det af Naturfredningsnævnet indrømmes, at der findes Kulturer, som kan generes af Almenhedens Færdsel. Og „Almenheden“ vil nu, da vi har Automobile, sige hele Befolkningen i Miles Omkreds. Og disse 120 Tdr. Land er den eneste Skov, som Godsejer Castenschiold ejer. Ved Hovedgaarden ved Borreby er der kun en ganske lille Park og Have paa en 10—12 Tdr. Land. Den højtærede Justitsminister vil sikkert kunne forstaa, selv om han ikke vil tage Hensyn dertil, hvad det ud fra et Ejersynspunkt vil betyde, ifald Servitutter af den Art, her foreslaas, bliver gennemført.

Jeg skal nu til Slutning vende mig til det, som skulde være Hovedbestemmelsen i Naturfredningsloven, nemlig Beføjelserne til at frede Arealerne, som har en særlig Naturskønhed eller særlig Ejendommelighed, saaledes at disse Arealer, efter hvad der staar, saavel i den gældende Lov som i det foreliggende Lovforslag, skal oprettholdes og eventuelt vedligeholdes paa en bestemt Maade. Fredningsnævnet kan, hvis

det ikke lykkes at komme til Overenskomst med Ejerne om, at saadanne Arealer skal fredes paa en bestemt Maade, bestemme, at det skal gøres, og hvorledes det skal gøres. Der staar herom: „Fredningsnævnets Kendelse kan gaa ud paa, at det fredede Omraade skal bevares i dets naturlige Tilstand, bibeholdes uforandret eller vedligeholdes paa bestemt Maade, at det enten slet ikke eller kun paa bestemt Maade maa udnyttes, bebygges eller beplantes.“ Det er en overordentlig vidtgaaende Beføjelse, som allerede efter den gældende Lov er tillagt Naturfredningsnævnet. Naar disse 3 Mænd skønner, at et Landskab har en særlig Naturskønhed eller Ejendommelighed — og hvilke Landskaber har snart sagt ikke det i Danmark —, kan de bestemme, at de paagældende Landskaber skal fredes, og paa hvilken Maade de skal fredes. Naturligvis er der saa Bestemmelse om, at der skal gives Ejeren Erstatning, men hvorledes vil disse Erstatningsregler blive gennemført? Vil der virkelig blive gennemført fuld Erstatning for Ejeren for de økonomiske Ulemper, han faar af saadanne Foranstaltninger? Efter de Erfaringer, vi hidtil har haft ved lignende Dispositioner fra Statens Side, har vi Grund til at tvivle om, at det vil ske.

Der er sikkert mangfoldige Ejere, der hellere end gerne vilde være med til at støtte denne Naturfredningsforeningens fornemste Opgave. Jeg vilde hellere end gerne være med til at frede alt, hvad fredes kan hjemme paa mit, og frede overalt, hvor æstetiske Hensyn paabyder det, men jeg synes, det er lidt haardt, om Naturfredningsnævnet skal bestemme, i hvilken Grad Ejeren økonomiske Forhold tillader ham udelukkende at honorere æstetiske Fredningshensyn. Jeg har den samme Interesse for Bevarelse af det gamle, af det smukke i Naturen paa min Ejendom, som jeg har for Indboets Vedkommende, men hvis Bevarelsen skal gennemføres i det Omfang, som Naturfredningsforeningen har Lyst til, og som enhver Ejer med æstetisk Sans ogsaa havde Lyst til, bliver det dyrt, overordentlig dyrt.

Det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer udtalte med Rette Ønsket om, at man, naar der udstykkes Husmandsbrug fra tidligere Majoratsgodser, i størst muligt Omfang vilde tage Hensyn til Naturskønhedsværdier paa de paagældende Arealer, at man vilde skaane de gamle Træer paa Markerne, de levende Hegn og Stengærder. Ja, det er udmærket, men det ærede Medlem maa blot være klar over, at det ikke